

skal underrettes om retsmøder i sagen og om den afgørelse, der træffes. Endvidere har parterne adgang til at føre beviser og procedere under domstolsbehandlingen, ligesom parterne kan anke eller kære rettens afgørelser, jf. herom også § 466, stk. 1.

Også andre end parter har imidlertid krav på underretning om afgørelsen, jf. forslaget i værgemålsloven § 20 om underretning af en eventuel ægtefælle og en allerede beskikket værge, idet denne bestemmelse også gælder for rettens behandling.

Der henvises i øvrigt til betænkningen side 214-217 om partsstillingen.

Til § 460

Bestemmelsen afløser den gældende regel i retsplejelovens § 459, stk. 2, hvorefter der skal beskikkes en advokat for den, der søges umyndiggjort, medmindre denne giver sit samtykke til umyndiggørelsen eller befinder sig i en sådan tilstand, at han ikke forstår betydningen af umyndiggørelsen. Efter den gældende regel kan retten i øvrigt beskikke en advokat for en part, hvis der er behov for advokatbistand.

Forslaget indebærer, at retten i alle sager, hvor den, som sagen angår, ikke allerede har antaget en advokat, skal beskikke en advokat for den pågældende. Baggrunden for forslaget er, at personer, der begæres sat under værgemål, oftest vil have meget vanskeligt ved selv at varetage deres interesser under værgemålsagen. Selv om der påhviler retten en pligt til at fremskaffe de oplysninger, der er nødvendige for at tage stilling i sagen, og retten også i øvrigt skal påse, at den pågældendes interesser bliver varetaget, er det naturligt, at der under domstolsbehandling af sager vedrørende værgemål beskikkes advokat, også selv om den pågældende ikke opfylder betingelserne for fri proces.

Advokatens opgaver er at repræsentere og bistå den, som værgemålsagen drejer sig om, og advokaten skal herunder sørge for, at den pågældende kan komme til orde under retssagen. Det må derfor forudsættes, at advokaten altid kommer i personlig kontakt med den pågældende, så advokaten – bl.a. med henblik på tilrettelæggelse af bevisførelsen – kan danne sig et indtryk af klienten og dennes forhold. Advokaten må i den forbindelse også under hensyn til klientens tilstand overveje, om det er muligt og hensigtsmæssigt, at klienten giver møde i retten, eller om dette ikke kan anses for påkrævet, jf. § 19, stk. 2, i forslaget til værgemålsloven, hvorefter det er udgangspunktet, at den pågældende skal udtale sig under retssagen.

I overensstemmelse med den gældende regel i retsplejelovens § 459, stk. 2, 2. pkt., foreslås det, at

retten også kan beslutte at beskikke en advokat for andre parter i sagen, hvis der er behov for det. Parter er de, der er nævnt i forslaget § 459, herunder f.eks. den, der har fremsat begæringen om værgemål eller har forlangt statsamtets afgørelse indbragt for retten.

Om advokatbistand henvises i øvrigt til betænkningen side 203-207. Salær og godtgørelse for udlæg til advokaten afholdes efter bestemmelsen i forslaget § 465.

Til § 461

Bestemmelsen, der drejer sig om oplysning af sagen, svarer til de gældende regler i retsplejelovens § 460, stk. 1 og 2.

Sager om værgemål er civile sager, men adskiller sig bl.a. fra de almindelige civile søgsmål ved at være indispositive. Dette indebærer, at parterne ikke på samme måde som ved andre civile sager selv kan tilrettelægge sagen og beslutte, hvilke oplysninger der skal forelægges for retten. Det påhviler derimod retten at sørge for, at de relevante oplysninger tilvejebringes, således at retten har et tilstrækkeligt grundlag for afgørelse af sagen. Her gælder altså det såkaldte officialprincip.

Af bestemmelsen følger det således, at retten træffer bestemmelse om afhøring af parter og vidner og om tilvejebringelse af erklæringer fra læger, institutioner eller andre. Det følger i øvrigt af reglen i værgemålslovsforslagets § 18, at der i alle sager om værgemål efter værgemålsloven § 5 og § 6 skal indhentes lægeerklæring og erklæring fra institutionen, hvis den, som sagen drejer sig om, har bopæl på institution.

Reglen i stk. 2 om, at retten kan bestemme, at den, der begæres sat under værgemål, ikke må overvære bevisførelsen eller en del af denne, skyldes, at der herunder kan forekomme oplysninger, som det kan skade den pågældende at få kendskab til, f.eks. om en livstruende sygdom eller den pågældendes psykiske tilstand. Som hovedregel skal den pågældende inden sagens afgørelse dog gøres bekendt med oplysninger, der er fremkommet i et retsmøde, som denne ikke har overværet. Dette gælder dog ikke, hvis de oplysninger, som er kommet frem, fortsat må antages at være skadelige for den pågældende.

Om sagens oplysning henvises i øvrigt til betænkningen side 180-198.

Til § 462

Bestemmelsen svarer til den gældende regel i retsplejelovens § 463 og giver en udvidet adgang for retten til at træffe beslutning om dørlukning og til at forbyde offentlig gengivelse af forhandlingerne i ret-